

Politinių oponentų sulaikymas Baltarusijoje

2008 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl politinių oponentų sulaikymo Baltarusijoje

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl padėties Baltarusijoje, ypač į 2008 m. vasario 21 d. rezoliuciją¹,
 - atsižvelgdamas į 2006 m. lapkričio 21 d. Europos Komisijos deklaraciją dėl Europos Sąjungos pasirengimo atnaujinti savo santykius su Baltarusija ir jos žmonėmis remiantis Europos kaimynystės politikos (EKP) priemonėmis,
 - atsižvelgdamas į ES pirmininkaujančios valstybės 2008 m. kovo 28 d. deklaraciją dėl Baltarusijos,
 - atsižvelgdamas į ES pirmininkaujančios valstybės 2008 m. balandžio 29 d. pareiškimą dėl Baltarusijoje vėl vykdomo politinių oponentų kalinimo ir priekabiavimo prie jų,
 - atsižvelgdamas į ES pirmininkaujančios valstybės 2008 m. gegužės 6 d. pareiškimą dėl Baltarusijos ir Jungtinių Valstijų santykių paskutinių pokyčių,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalį,
- A. kadangi dviem Baltarusijos demokratiją remiantiems aktyvistams Andrejui Kimui ir Sjarhejui Parsyukevichiui buvo skirtos griežtos bausmės už tai, kad 2008 m. sausio 10 ir 21 d. dalyvavo taikiose verslininkų demonstracijose;
- B. kadangi vis dar trunkantis Aliksandro Kazulino įkalinimas yra dar vienas pavyzdys, kad Baltarusija nesilaiko savo įsipareigojimų gerbti Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO), kurios narė ji yra, principus ir įpareigojimus,
- C. kadangi jis paragino Tarybą ir Komisiją pateikti pasiūlymų, kad tarptautinėse organizacijose toliau būtų daromas spaudimas A. Lukašenkos režimui, ir pareikalavo, kad būtų pateiktas konkrečių ir tikslinių sankcijų, pagal kurias priespaudos vykdytojai būtų griežtai nubausti ir daugiau nebūtų leidžiama kentėti Baltarusijos piliečiams, rinkinys;
- D. kadangi jis pasmerkė smurtą prieš daugelį šventės, 2008 m. kovo 25 d. Nepriklausomybės dienos proga vykusios Minske ir kituose Baltarusijos miestuose, dalyvių ir jų suėmimus,
- E. kadangi Baltarusijos vyriausybės sprendimas dešimt Jungtinių Valstijų diplomatų paskelbti *personae non gratae* ir prievartinis Jungtinių Valstijų ambasadoriaus išsiuntimas iš Baltarusijos yra nepagrįstos priemonės, kenkiančios Baltarusijos gyventojų interesams,

¹ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0071.

1. labai apgailestauja, kad demokratijos, žmogaus teisių ir teisinės valstybės principų padėtis Baltarusijoje negerėja; pažymi, kad nuolatiniai savavališki pilietinės visuomenės narių ir opozicijos aktyvistų sulaikymai, visų pirma paskutinis laikinas Aleksandro Milinkevichiaus sulaikymas bei teismo procesas, ir nepriklausomos žiniasklaidos ribojimas prieštarauja neseniai išsakytam Baltarusijos vyriausybės norui pagerinti santykius su Europos Sąjunga;
2. smerkia griežtas bausmes, skirtas 2008 m. balandžio 22 ir 23 d. Minske Syarhejui Parsyukevichiuui ir Andrejui Kimui už tai, kad jie dalyvavo 2008 m. sausio 10 d. verslininkų demonstracijose; taip pat apgailestauja, kad Baltarusijos saugumo pajėgos turimomis žiniomis panaudojo pernelyg didelę jėgą prieš taikius piliečius, 2008 m. kovo 25 d. susirinkusius Minske pažymėti devyniasdešimtųjų Nepriklausomos Baltarusijos Liaudies Respublikos įkūrimo metinių, ir dėl jų suėmimo; ragina Baltarusijos valdžios institucijas besąlygiškai susilaikyti nuo visų formų jėgos prieš demokratinės opozicijos atstovus naudojimo;
3. ragina Baltarusijos valdžios institucijas nedelsiant ir besąlygiškai paleisti tebekalinamą politinį kalinį Aliksandrą Kazuliną bei nutraukti Baltarusijos demokratinės opozicijos aktyvistų ir pilietinės visuomenės bauginimą, priekabiavimą prie jų, jų tikslinius sulaikymus ir politiškai motyvuotą persekiojimą;
4. pakartoja, kad demokratių principų laikymasis yra pagrindinis dalykas siekiant atkurti normalius santykius su Baltarusija;
5. smerkia tai, kad Baltarusijos slaptosios tarnybos (KGB) sulaiko nepriklausomus žiniasklaidos žurnalistus, daro kratas jų namuose ir konfiskuoja jų įrangą bei ją sunaikina, taip pat smerkia Baltarusijos valdžios institucijų pastangas pažeisti žiniasklaidos laisvę;
6. prašo Tarybos ir Komisijos teikti didelę paramą Baltarusijos žmogaus teisių pažeidimų aukoms; mano, kad būtina teikti didesnę finansinę pagalbą pilietinės visuomenės organizacijoms, ypač nepriklausomai žiniasklaidai, siekiant skatinti gerbti žmogaus teises šalyje;
7. primena, kad 2006 m. lapkričio 21 d. Europos Sąjunga paskelbė esanti pasiruošusi atnaujinti savo santykius su Baltarusija ir jos žmonėmis remdamasi EKP priemonėmis, kai Baltarusijos vyriausybė parodys pagarbą demokratinėms vertybėms ir pagrindinėms Baltarusijos žmonių teisėms;
8. pabrėžia, kad Baltarusija, siekdama dalyvauti bet kokiame esminiame dialoge su ES, turi įgyvendinti likusias Komisijos neoficialiame dokumente „Ką Europos Sąjunga galėtų duoti Baltarusijai“ išdėstytas sąlygas, kurios apima visų politinių kalinių paleidimą, mirties bausmės panaikinimą, nepriklausomos žiniasklaidos ir išraiškos laisvės užtikrinimą, teismų sistemos nepriklausomumą, pagarbą demokratinėms vertybėms ir pagrindinėms Baltarusijos žmonių teisėms;
9. smerkia tai, kad Baltarusija yra vienintelė šalis Europoje, kurioje vis dar nepanaikinta mirties bausmė, o tai prieštarauja visuotinėms Europos vertybėms;
10. itin apgailestauja dėl 2002 m. Religijos ir religinių organizacijų laisvės įstatymo, kuris prieštarauja tarptautiniams religijos laisvės ir žmogaus teisių principams, įskaitant tuos, kurie nustatyti Tarptautiniame pilietinių ir politinių teisių pakte (TPPTP), ir pripažįsta,

kad priėmus šį teisės aktą buvo apribota daugelio religinių bendruomenių veikla ir prie jų lyderių nuolat priekabiuojama, jie persekiojami, kalinami ir baudžiami;

11. ragina Baltarusijos valdžios institucijas rengiant artėjančius 2008 m. rudenį planuojamus parlamento rinkimus visiškai įgyvendinti ESBO standartus ir sudaryti sąlygas balsuoti laisvai ir sąžiningai; ragina Baltarusijos vyriausybę leisti demokratinės opozicijos atstovams nevaržomiems patekti į apskričių rinkimų komisijas, užregistruoti visus kandidatus į parlamento narius ir jų stebėtojus bei nesudaryti kliūčių vykdyti išsamią ir visapusišką tarptautinę rinkimų stebėjimo misiją;
12. ragina Baltarusijos vyriausybę remti ir užtikrinti visų pagrindinių žmogaus teisių apsaugą ir užtikrinti, kad Baltarusija laikysis tarptautinių standartų, ypač TPPTP 18 straipsnio nuostatų;
13. ragina Baltarusijos vyriausybę persvarstyti 2002 m. Įstatymą dėl religijos ir religinių organizacijų laisvės ir atkurti procedūras, kurios padėtų užtikrinti pagarbą religijos laisvei;
14. solidarizuojasi su vieninga demokratine Baltarusijos opozicija ir visais Baltarusijos piliečiais, siekiančiais sukurti nepriklausomą, atvirą ir demokratišką Baltarusiją, kurioje būtų vadovaujama teisinės valstybės principais; ragina opozicijos lyderius parodyti vienybę ir ryžtą būsimojoje parlamento rinkimuose;
15. ragina Tarybą ir Komisiją toliau siekti vizų išdavimo Baltarusijos piliečiams tvarkos supaprastinimo ir liberalizavimo, kadangi tik tokie veiksmai gali padėti pasiekti pagrindinius ES politikos Baltarusijos atžvilgiu tikslus, t. y., palengvinti ir sustiprinti žmonių asmeninius ryšius ir demokratizuoti šią valstybę; ragina jas atsižvelgiant į tai apsvarstyti galimybes sumažinti mokesčių už vizų išdavimą Baltarusijos piliečiams, norintiems patekti į Šengeno teritoriją, nes tai vienintelis būdas užkirsti kelią didėjančiai Baltarusijos ir jos piliečių atskirčiai;
16. apgailestauja, kad per pastaruosius kelerius metus Baltarusijos valdžios institucijos keletą kartų atsisakė išduoti vizas įvažiuoti į Baltarusiją Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų nariams; ragina Baltarusijos valdžios institucijas daugiau nesudaryti jokių kliūčių Europos Parlamento delegacijai ryšiams su Baltarusija įvažiuoti į šalį stebėti artėjančius visuotinius rinkimus ir ten įgyti tiesioginės patirties;
17. solidarizuojasi su Jungtinėmis Valstijomis ir jų diplomatine tarnyba bei ragina Baltarusijos vyriausybę persvarstyti savo sprendimą ir nedelsiant imtis priemonių, kurios, remiantis abiem šalims naudingumu bendradarbiavimu, padėtų normalizuoti Baltarusijos ir Jungtinių Valstijų santykius;
18. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių parlamentams ir vyriausybėms, Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, ESBO ir Europos Tarybos parlamentinėms asamblėjoms bei Baltarusijos vyriausybei.